

יום	וילנא	מתוק מדבש
ראשון	כח ע"ב	רצז-שב
שני	כט ע"א	שב-שז
שלישי	כט ע"ב	שז-שיב
רביעי	ל ע"א	שיב-שיז
חמישי	ל ע"ב	שיז-שכג
שישי	לא ע"א	שכג-שכח
שבת	לא ע"ב	שכח-שלד

זוהר הקדוש מיט'ן פירוש מתוק מדבש אויף די פרשה

פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ב

עלון מס' 61

י"ל בעזהש"ת ע"י מרכז "מתוק מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

למלכים, נביאים, חסידים וחכמי הדור מגלים משמים העתידות

וישלח ויקרא את כל חרטומי מצרים, אליו חרשין אלו הם המכשפים, ואת כל חכמיה, אליו חכמיין בטייאר אלו הם חכמים החוזים בכוכבים ומזלות, וכלהו הו' מסתפלן למנדע ולא יכילו לאדפקא וכולם היו מסתכלים ומתבוננים לדעת פתרון החלום ולא היו יכולים להשיגו. אמר רבי יצחק, אף על גב דאתמר דלא אחזיין ליה לבר נש אלא בההוא דרגא דיליה אעפ"י שלמדנו שלא מראים לאדם אלא לפי המדרגה הראויה לו, אבל שאני למלכים דאחזיין לון מלין עלאין ומשניין מבני נשא אחרנין אבל למלכים אינו כן שמראים להם דברים עליונים ומשונים מבני אדם אחרים, כמה דמלכא דרגיה עלאה על כל שאר אחרנין כמו שהמלך מדרגתו למעלה על כל שאר אנשים אחרים, הכי נמי אחזיאו ליה בדרגא עלאה על כל שאר אחרנין כמו כן מראים להם בחלום במדרגה עליונה על כל שאר בני אדם אחרים, כמה דאת אמר את אשר האלהים עושה הראה את פרעה ר"ל ששרו של מעלה שופע בו השגה לדעת מה שהוא טוב לצורך הנהגת העם והמדינה, וכל שכן אם ישראל גולים תחת ידו אז נשפע ניצוץ שכינה בהשר של מעלה ויגלה למלך יותר מהשגתו, אבל לשאר בני נשא לא גלי לון קדשא בריה הוא מה דאיהו עבד אבל לשאר בני אדם אין הקב"ה מגלה מה שהוא עתיד לעשות בעולם, פר לנביאי או לחסידיו או לחכמי דרא וְהָא אוֹקְמוּהָ מלבד לנביאים או לחסידים או לחכמי הדור כמו שכבר פירשנו.

אידיש

פאר קעניגן, נביאים, חסידים און די חכמי
הדור אנטפלעקט מען פון הימל וואס עס
גייט זיין

איבער אלע אנדערע מענטשן, אזוי אויך ווייזט מען פארן
קעניג אין חלום זאכן וואס זענען אויף א העכערן
שטאנד ווי אלע אנדערע מענטשן, אזוי ווי עס שטייט
אין פסוק "את אשר האלקים עושה הראה את פרעה",
דאס וואס גאט וועט טון האט ער געוויזן פרעה, דאס
הייסט אז דער שר פון פרעה אויבן מאכט עס זאל
קומען צו אים א השגה צו וויסן וואס עס איז גוט
פארן פירונג פונעם פאלק און פונעם לאנד, און קל
וחומר אויב די אידן זענען אין גלות אונטער זיין האנט,
דעמאלטס קומט א ניצוץ פון די שכינה אינעם שר פון
אויבן און ער אנטפלעקט פארן קעניג מער ווי זיין
פאגריף, אבער פאר די אנדערע מענטשן טוט דער
אויבערשטער נישט אנטפלעקן דאס וואס ער איז אנטגעגרייט
צו טון אויף דער וועלט, אויסער פאר נביאים אדער
פאר די חסידים אדער פאר די חכמי הדור, אזוי ווי
מיר האבן שוין ערקלערט.

עס שטייט אין פסוק "וישלח ויקרא את כל חרטומי
מצרים", און ער האט געשיקט רופן אלע חרטומים
פון מצרים, דאס זענען די פישוף מאכער, ואת כל
חכמיה", און אירע אלע קלוגע, דאס זענען די חכמים
וואס קוקן אין די שטערן און אין די מזלות, און זיי
אלע האבן געקוקט און זיך פאטראכט צו וויסן דעם
פאשיידונג פונעם חלום און זיי האבן עס נישט געקענט
דערגרייכן. האט רבי יצחק געזאגט, כאטש מיר האבן
געלערנט אז מען ווייזט נישט פארן מענטש נאר לויט
די מדרגה וואס איז פאסיג פאר אים, אבער פאר קעניגן
איז נישט אזוי, נאר מען ווייזט זיי זאכן וואס זענען
דערהויבן און אנדערש פון וואס מען ווייזט פאר אנדערע
מענטשן, אזוי ווי דער שטאנד פונעם קעניג איז העכער

הקב"ה המשיך חוט של חסד על יוסף לפני פרעה

וַיִּרְצֵהוּ [מִן הַבּוֹר], חֶסֶד וּרְאוּיָה שְׂמוֹרָה עַל לִשׁוֹן יַחֲדֵי, וּמֵאֵן אֵינֶהוּ וּמִי הוּא שֶׁהֲרִיץ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר, דָּא קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַקַּב"ה, בְּגִין דְּהָא לִית מֵאֵן דְּאֶסִּיר וּפְתַח בֵּר קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִפִּי שְׁאִין מִי שִׂיאֶסוֹר וַיִּתֵּיר מִבֵּית הָאֶסּוֹרִים חוּץ מִהַקַּב"ה, דְּכִתִּיב יִסְגֹר עַל אִישׁ וְלֹא יִפְתַּח כֹּאשֶׁר הַקַּב"ה יִסְגֹר אֶת הַמַּאסֶּר עַל אִישׁ הֵנָּה לֹא יִפְתַּח בְּזוּלַת חֲפָצוֹ, וְכִתִּיב וְהוּא יִשְׁקִיט וּמִי יִשְׁוֹרְנוּ וְכֹאשֶׁר יִסְתִּיר הַקַּב"ה פָּנִים מִמִּי לְבַל יִשְׁגִּיחַ בּוֹ לִתֵּת לוֹ דִּי מַחֲסוּרוֹ, אִזּוּ מִי יִשְׁגִּיחַ בּוֹ לְמַלְאוֹת חֲסוּרוֹ, וְעַל גִּזִּי וְעַל אָדָם יָחֵד בֵּין עַל אֹמֶה שְׁלִימָה בֵּין עַל אָדָם יַחֲדֵי רַק הַקַּב"ה לְבַדּוֹ הַמְשִׁיחַ לְמַלְאוֹת חֲפָצִים וְרָצוֹנִים, דְּהָא פְּלֵא בִּיהַּ כִּי הֵכַל תְּלוּי בּוֹ לְבַדּוֹ, וְכִתִּיב וּכְמִצְפִּיָּה עֶבֶד בְּחִיל שְׂמִיָּא וְדִיִּירִי אֲרַעָא הַקַּב"ה עוֹשֶׂה כַּחֲפָצוֹ וְכַרְצוֹנוֹ בְּצַבָּא הַשְׁמַיִם וּבְשׁוֹכְנֵי אֶרֶץ, וְלֹא אִיתִי דִּי יִמְחָא בִּידֵיהּ וַיֹּאמֶר לִיהַּ מָה עֲבַדְתָּ וְאִין מִי שִׁימַחָה בִּידּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה עֲשִׂיתָ הֲלֹא לֹא נִכּוֹן הַדְּבָר, וּבְגִין כֶּן בְּשִׁבְלִי זֶה כְּתִיב וַיִּרְצֵהוּ מִן הַבּוֹר וְגו' וּמִפְרֵשׁ מֵאִי וַיִּרְצֵהוּ וַיֹּאמֶר שְׂמִיָּה דְּאֶתְּ אֶמֶר יַעֲתֵר אֶל אֱלֹהֵי וַיִּרְצֵהוּ כֹּאשֶׁר יַעֲתֵר וַיִּתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהֵי יִתְרַצָּה הַקַּב"ה לְקוּל תַּחֲנוּנָיו, כְּגוֹנָא דָּא וַיִּרְצֵהוּ מִן הַבּוֹר פִּי הוּא לִשׁוֹן רָצוֹן כְּלוֹמֵר שֶׁהַקַּב"ה נִתְרַצָּה לְקוּל תַּחֲנוּנָיו שֶׁל יוֹסֵף שֶׁהִיא מִתְחַנֵּן אֵלָיו בְּרֹאוֹתוֹ צֶרֶת נִפְשׁוֹ בְּבוֹר הַהוּא, וְלִכְתֵּר וְאַחֵר שֶׁנִּתְרַצָּה לְמַעֲלָה נִתְרַצָּה גַם לְמַטָּה, לְכֹן וַיִּבָּא אֶל פְּרָעָה.

דְּכֵר אַחֵר פִּירוּשׁ אַחֵר עַל מָה שֶׁכְּתוּב וַיִּרְצֵהוּ שֶׁהוּא לִשׁוֹן רָצוֹן וְחֵן, דְּאֶמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ חוּטָא דְּחֶסֶד לְמִיָּהֵב לִיהַּ חֲנָא קָמִיָּה דְּפְרָעָה שֶׁהַקַּב"ה הַמְשִׁיךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד לִתֵּת לוֹ חֵן לְפָנֵי פְרָעָה, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר בְּלִב פְרָעָה

אידיש

דער אויבערשטער האט געצויגן א חוט של חסד אויף יוסף פאר פרעה

עס שטייט אין פסוק "וַיִּרְצֵהוּ מִן הַבּוֹר", און זיי האבן ארויסגעצויגן יוסף פונעם גרוב, די ווארט "וַיִּרְצֵהוּ" שטייט געשריבן אן א ווא"ו אינמיטן, וואס דאס ווייזט אויף א לשון יחיד און ווער איז דאס וואס האט ארויס געצויגן פאר יוסף פונעם בור, דאס איז דער אויבערשטער, ווייל עס איז נישטא ווער עס קען ארעסטירן און ארויסנעמען פון ארעסט-הויז נאר דער אויבערשטער, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "יִסְגֹר עַל אִישׁ וְלֹא יִפְתַּח", ווען דער אויבערשטער שפארט איין א מענטש אין ארעסט-הויז, ווערט עס נישט געעפנט אז ער זאל ארויסגיין, נאר אויב דער אויבערשטער באגערט אזוי, און נאך שטייט אין פסוק "וְהוּא יִשְׁקִיט וּמִי יִשְׁוֹרְנוּ", אויב דער אויבערשטער איז גאָר אויף איינעם אז ער זאל זיצן רואיג און זיכער, ווער קען דען אים דעמאלטס דערציטערן און צוטומלען, "וַיִּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יִשְׁוֹרְנוּ", און אויב דער אויבערשטער טוט פאהאלטן זיין פנים פון איינעם, זיך נישט אומצוקוקן אויף אים און אים געבן גענוג וויפיל עס פעלט אים אויס, ווער קען זיך דעמאלטס אומקוקן אויף אים צו אים ערפילן וואס עס פעלט אים אויס, "וְעַל גִּזִּי וְעַל אָדָם יָחֵד", און סיי אויף א פאלק און סיי אויף אן איינצעלנעם מענטש, טוט נאר דער אויבערשטער אליין זיך אומקוקן צו ערפילן זייער באגער און זייער ווילן, ווייל אלעס איז אפהענגיג נאר אין אים אליין, און נאך א פסוק

שטייט "וּכְמִצְפִּיָּה עֶבֶד בְּחִיל שְׂמִיָּא וְדִיִּירִי אֲרַעָא", דער אויבערשטער טוט אזוי ווי זיין באגער און אזוי ווי זיין ווילן אין דער מיליטער פונעם הימל און אין די אייגנזאמלע פון די ערד, "וְלֹא אִיתִי דִּי יִמְחָא בִּידֵיהּ וַיֹּאמֶר לִיהַּ מָה עֲבַדְתָּ", און עס איז נישטא ווער עס זאל שטערן אין זיין האנט און זאגן צו אים וואס האסטו געטון די זאך איז דאך נישט ריכטיג, און דערפאר שטייט אין פסוק "וַיִּרְצֵהוּ מִן הַבּוֹר וְגו'", און דער זוהר הקדוש ערקלערט, וואס מיינט "וַיִּרְצֵהוּ", דאס איז אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "יַעֲתֵר אֶל אֱלֹהִים וַיִּרְצֵהוּ", ווען ער וועט זיך פֿעטן און מתפלל זיין צום אויבערשטן וועט דער אויבערשטער זיך פאווייליגן צו דעם קול פון זיינע געבעטן, אזוי אויך דא "וַיִּרְצֵהוּ מִן הַבּוֹר" איז א לשון פון רצון, ווילן, דאס הייסט אז דער אויבערשטער איז פאווייליגט געווארן צום קול פון די געבעטן פון יוסף, וואס ער האט זיך געבעטן צו אים זעענדיג די צרה פון זיין זעל דארטן אינעם גרוב, און נאכדעם וואס ער איז פאווייליגט געווארן אויבן איז ער פאווייליגט געווארן אויך אונטן, און דעריבער "וַיִּבָּא אֶל פְּרָעָה", איז ער געקומען צו פרעה.

נאך א פשט אויף דעם וואס עס שטייט אין פסוק "וַיִּרְצֵהוּ", וואס עס איז א לשון פון רצון און חן, דאס מיינט אז דער אויבערשטער האט געצויגן א חוט של חסד אים צו געבן חן פאר פרעה, און דורכדעם איז ערוועקט

טוב על יוסף, לכן אפילו בהיותו עדיין בבור מצא חן בעיניו קודם שראה פניו, **מִה כְּתִיב** כלומר שעל ידי שנכנס בלב פרעה שיוסף יפתור לו חלומו, לא הספיק יוסף להקדים לו שלום, אלא שתיכף ומיד בראותו פתח פרעה ואמר חלום חלמתי וגו', ואחר ששתק פרעה התחיל יוסף לתת לו שלום ואמר לו **אלהי"ם יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרַעְה, בְּגִין לְאַקְדָּמָא לִי שְׁלוֹם וּלְמִפְתַּח בְּשָׁלוֹם** כדי להקדים לו שלום ולהתחיל דבריו במלת שלום כדי להמשיך עליו שפע וכח ממדתו מדת השלום.

העושה מעשים טובים מקבל סיוע מצד הקדושה

מה שכתוב **אֶת הַכֹּל עָשָׂה יְפֶה בַּעֲתוֹ, גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן בְּלִבָּם, מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים וְגו'** הקדים ואמר **תָּא חֲזִי זַכָּאִין אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא** בא וראה אשרי לאותם שעוסקים בתורה, **וְיִדְעִי לְאַסְתָּכְלָא בְּרִזָּא דְּחֻכְמָתָא** ויודעים להסתכל ולהתבונן גם בסוד החכמה, כי מה שכתוב **אֶת הַכֹּל עָשָׂה יְפֶה בַּעֲתוֹ** פירושו **כָּל עוֹבְדֵינָּ דְּעֵבֶד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִלְמָא** כל המעשים שעשה וברא הקב"ה בעולם, **כָּל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא אֵית דְּרָגָא מְמַנָּא עַל הַהוּא עוֹבְדָא בְּעִלְמָא הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ** בכל מעשה ומעשה יש מדרגה הממונה בעולם לסייע את האדם על אותו המעשה שעושה בין לטוב ובין לרע, ושורש כל המעשים הם במלכות, **מִנְהוֹן דְּרָגִין לִימִינָא וּמִנְהוֹן דְּרָגִין לְשִׁמְאַלָּא** יש מהם מדרגות המושרשות בימין המלכות שהוא צד החסד שבה, ויש מהם מדרגות המושרשות בשמאל המלכות שהוא צד הגבורה שבה.

ומפרש **אֲזִיל בְּרַ נֶשׁ לִימִינָא** אם הולך האדם לימין שהוא צד הקדושה, **הַהוּא עוֹבְדָא דְּעֵבֶד** אותו מעשה המצוה שהוא עושה, (**ה"ג לו"ל**) **הַהוּא דְּרָגָא דִּימִינָא מְמַנָּא לְהַהוּא סְטָרָא עֵבֶד לִי שְׁלוֹם** אותה המדרגה הממונה לצד

אידיש

וועלט האט ער געגעבן אין זייער הארץ עס צו פארשטיין, אנדעם וואס דער מענטש זאל געפינען דאס טואונג וואס דער אויבערשטער האט געטון, ער זאל נישט וויסן ווי לאנג ער וועט לעבן, פֿרי ער זאל תשובה טון, און צום ערשט זאגט דער זוהר הקדוש, קום און זע, וואויל איז צו די וואס באשעפטיגן זיך אין די תורה, און זיי וויסן צו קוקן און אריינצוטראכטן אויף אינעם סוד התכונה, ווייל דאס וואס עס שטייט אין פסוק **"אֶת הַכֹּל עָשָׂה יְפֶה בַּעֲתוֹ"**, דאס מיינט אז אלע מעשים וואס דער אויבערשטער האט געמאכט און באשאפן אויף דער וועלט, איז דא אין יעדן איינציגן מעשה א מדרגה וואס איז געשטעלט אויף דער וועלט צו העלפן דעם מענטש אויף די מעשה וואס ער טוט, סיי צום גוטן און סיי צום שלעכטן, און דער שורש פון אלע מעשים איז אין די בחינה פון מלכות, א טייל פון זיי זענען מדרגות וואס זענען איינגעווארצלט אין די רעכטע זייט פון די בחינה פון מלכות, וואס דאס איז דער צד החסד פון איר, און א טייל פון זיי זענען מדרגות וואס זענען איינגעווארצלט אין די לינקע זייט פון די בחינה פון מלכות וואס דאס איז דער צד הגבורה פון איר.

און דער זוהר הקדוש ערקלערט, אויב א מענטש גייט צו די רעכטע זייט וואס דאס איז די זייט פון די קדושה, איז אים די מעשה המצוה וואס ער טוט, אים די מדרגה

געווארן אינעם הארץ פון פרעה גוטס אויף יוסף, און דעריבער אפילו ווען יוסף איז נאך געווען אינעם גרוב האט ער געפינען חן אין די אויגן פון פרעה נאך איידער ער האט געזען זיין געזיכט, דאס הייסט, אז דורכדעם וואס עס איז אריינגעגאנגען אין די הארץ פון פרעה אז יוסף זאל אים ענטשיידן זיין חלום, האט יוסף נישט אנגעזאגט אים צו פערערן שלום, נאר גלייך ווען ער האט אים געזען האט פרעה אנגעהויבן און געזאגט **"חלום חלמתי וגו"**, אויך האב גע'חלומ'ט א חלום, און נאכדעם וואס פרעה איז שטיל געווארן האט יוסף אנגעהויבן אים צו געבן שלום און ער האט געזאגט **"אלקים יענה את שלום פרעה"**, דער אויבערשטער זאל ענטפערן דעם פֿרֿידן פון פרעה, פֿרי צו פֿערערן פאר אים שלום און אנצוהייבן זיינע רייד מיט די ווארט שלום, פֿרי צו ברענגען אויף אים שפע און פֿח פון זיין מדה, די מדה פון שלום.

דער וואס טוט מעשים טובים באקומט הילף מצד הקדושה

דאס וואס עס שטייט אין פסוק **"אֶת הַכֹּל עָשָׂה יְפֶה בַּעֲתוֹ, גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן בְּלִבָּם, מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים"**, אלעס האט דער אויבערשטער געמאכט שוין אין זיין צייט, אויך די

ימין היא מסייעת אותו לעשות את מעשה המצוה, וְכִמְהָ אֵינוֹן דְּמִסִּיעֵי לִיהּ ויש עוד כמה מלאכים שהם כוחות היצר טוב ששורשם בצד החסד של המלכות המסייעים אותו לעשות מעשים טובים, אֶזְלַּ בְּרַ נֶשׁ לְשִׁמְאָלָא וְעֵבִיד עוֹבְדוֹי אִם הוּלֵךְ הָאִדָּם לְשִׁמְאָל שְׁהוּא צַד הַטּוֹמָאָה וְעוֹשָׂה מַעֲשֵׂי הָרָעִים, אִזְ הָהוּא עוֹבְדָא דְעֵבִיד אֹתוֹ מַעֲשָׂה הָרָע שְׁעוֹשָׂה, (ה"ג ה"א"ג) מִמְּנָא דְאִיהוּ לְהָהוּא סִטְרָא קָא מְקַטְרֵג לִיהּ אֹתוֹ הַמְמוֹנָה שְׁהוּא לְצַד שְׁמָאֵל מְקַטְרֵג עָלָיו, וְאֹבִיל לִיהּ לְהָהוּא סִטְרָא וְאִסְטִי לִיהּ וּמוֹלִיךְ אֹתוֹ לְהַסְטָרָא אַחֲרָא וּמִטָּה אֹתוֹ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים ע"י שְׁכַבְר נִמְסֵר בִּידוֹ רַח"ל.

ומסיק דבריו וּבְגִין כֵּן הָהוּא עוֹבְדָא דְעֵבִיד בְּרַ נֶשׁ פְּדָקָא חֲזִי ולפיכך אותו מעשה שאדם עושה כראוי לו, דהיינו מעשים טובים, הָהוּא מִמְּנָא דְסִטְרָא יְמִינָא קָא מִסִּיעֵי לִיהּ אֹתוֹ הַמְמוֹנָה שֶׁל צֶדֶד יָמִין שְׁהוּא הַיֵּצֶר טוֹב מִסִּיעֵי אֹתוֹ לַעֲשׂוֹתוֹ, וְדָא הוּא בְּעֵתוֹ וְהִיא הַמְלָכוֹת הַנִּקְרָאֹת בַּעֲתוֹ, שְׁבָה מוֹשְׁרֵשׁ הַיֵּצֶר טוֹב, וּמִפְּרֵשׁ יָפָה בְּעֵתוֹ פִּירוּשׁ דְּהָהוּא עוֹבְדָא מִתְקַשְׂרָא בְּעֵתוֹ פְּדָקָא חֲזִי לִיהּ כִּי אֹתוֹ מַעֲשָׂה הַמְצוּהָ שְׁעוֹשָׂה הָאִדָּם מִתְקַשֵּׁר בַּמְלָכוֹת כְּרָאוּי לוֹ, כִּי הִיא הַמִּסִּיעֵת אֶת הָאִדָּם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. וְזֶה שְׁאִמֵּר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ אַחֵר שְׁפִרְט כ"ח הַעֲתִים, אָמַר, אֶת הַכֹּל פִּירוּשׁ כֹּל מַעֲשֵׂי וּמִדּוֹת בְּנֵי אָדָם בֵּין טוֹבִים בֵּין רָעִים, עָשָׂה יָפָה בַּעֲתוֹ פִּירוּשׁ הַשְּׂרִישׁ הַקַּב"ה בַּמְלָכוֹת הַנִּקְרָאֹת עֵתוֹ שֶׁהִיא הַמִּסִּיעֵת אֶת הָאִדָּם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי עַל יְדֵי מְלָאכִי מַעֲלָה שְׁהֵם הַיֵּצֶר טוֹב וְהַיֵּצֶר הָרָע. (דף קצ"ה ע"ב, ובכאורינו כרך ד' עמ' קע"ח - קע"ט)

כ' מַעֲשֵׂי הָאָדָם תְּלוּיִים בַּבְּחִירָה

גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן בְּלָבָם פִּירוּשׁ אֵף עַל פִּי שִׁישׁ עַל כָּל דָּבָר רַע מִלֵּאךְ מְמוֹנָה לְמַעֲלָה הַמְחֲטִיאוֹ, לֹא מִפְּנֵי כֵךְ הוּא מוֹכֵרָח בְּמַעֲשָׂיו אֲלֵא כָּל עֲלָמָא כָּל קִיּוֹם הָעוֹלָם, וְכָל עוֹבְדוֹי דְעֲלָמָא וְכָל הַמַּעֲשִׂים שְׁנַעֲשִׂים בְּעוֹלָם, לֹא אֵינוֹן אֲלֵא בְּרַעוּתָא דְלָבָא אֵינֶם תְּלוּיִים אֲלֵא בַּבְּחִירָה וּבִרְצוֹן הַלֵּב כִּד סְלִיק בְּרַעוּתָא דְבְּרַ נֶשׁ כְּפִי שְׁעוֹלָה בִּרְצוֹן הָאִדָּם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשָׂיו, זָכָאִין אֵינוֹן צְדִיקָא דְאִמְשִׁיכוּ עוֹבְדִין טָבִין לְאֹטְבָא לֹזֵן וְלִכְל עֲלָמָא אֲשֶׁרִי לְהַצְדִּיקִים

אידיש

מְלָכוֹת אֲזוּי ווִי עֵם אִיז פֿאַסִּיג פֿאַר אִים, ווִייל זײ אִיז דִי וואָס הַעֲלֵפֶט דַּעַם מַעֲנִיטֵשׁ צו טוֹן גּוֹטעַ מַעֲשִׂים. און דאָס אִיז וואָס שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ הָאָט גֶּעזאַגט, נאָכן אױסֶרֶכֶנענען דִי אָכט און צוואַנציג צײַטן, הָאָט ער גֶּעזאַגט, "אֶת הַכֹּל", דאָס מײַנט, אַלע מַעֲשִׂים און מִדּוֹת פֿון דִי מַעֲנִיטֵשׁ, סײ דִי גוֹטעַ און סײ דִי שְׁלֵעֲכֶטע, "עָשָׂה יָפָה בְּעֵתוֹ", דאָס מײַנט, הָאָט דער אױפֿעֶרשטער אײַנגעוואַרצֶלט אִין דִי בְּחִינָה פֿון מְלָכוֹת וואָס זײ ווערט אָנגערופֿן עֵתוֹ, וואָס זײ אִיז דִי וואָס זײ הַעֲלֵפֶט דַּעַם מַעֲנִיטֵשׁ צו טוֹן זײַנע מַעֲשִׂים דורך דִי מְלָאכִי מַעֲלָה, וואָס זײ זענען דער יֵצֶר טוֹב און דער יֵצֶר הָרָע.

אַלע מַעֲשִׂים פֿונעם מַעֲנִיטֵשׁ זענען געוואָנדן אִין דִי בְּחִירָה

עֵם שְׁמִיטִי אִין פֿסוק "גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן בְּלָבָם", דאָס מײַנט, אַז כּאָטשׁ אױף יַעֲדֵעַ שְׁלֵעֲכֶטע זאָךְ אִיז דא אַ מְלָאךְ מְמוֹנָה לְמַעֲלָה וואָס ער מאַכט זײַנדיגן דַּעַם מַעֲנִיטֵשׁ, אִיז אָפֿער גִּישׁט וועגן דַּעַם דער מַעֲנִיטֵשׁ געצוואַנגען אִין זײַנע מַעֲשִׂים, נאָר דאָס גאַנצער עקזיסטענצִי פֿון דער וועלט, און אַלע מַעֲשִׂים וואָס ווערן געטון אױף דער וועלט, זענען גִישׁט געהאַנגען נאָר אִין דִי בְּחִירָה און דַּעַם ווִילן פֿונעם

וואָס אִיז געשטעלט צו דִי רַעכטע זײַט, זײ הַעֲלֵפֶט אִים צו טוֹן דִי מַעֲשָׂה הַמְצוּהָ, און עֵם זענען דא נאָך פֿילע מְלָאכִים וואָס זײ זענען דִי כּוֹחוֹת הַיֵּצֶר טוֹב וואָס זײער שוֹרֵשׁ אִיז אִין דַּעַם צֶדֶק הַחֶסֶד פֿון דִי בְּחִינָה פֿון מְלָכוֹת, וואָס זײ הַעֲלֵפֶט אִים צו טוֹן גוֹטעַ מַעֲשִׂים, און אױב גײט דער מַעֲנִיטֵשׁ צו דִי לִינקע זײַט וואָס דאָס אִיז דער צֶדֶק הַטּוֹמָאָה און ער טוט זײַנע שְׁלֵעֲכֶטע מַעֲשִׂים, דעמאלטס אִיז אָט דִי שְׁלֵעֲכֶטע מַעֲשָׂה וואָס ער טוט, טוט אָט דער אײַנגעשטעלטער וואָס ער אִיז צו דִי לִינקע זײַט, מְקַטְרֵג זײַן אױף אִים, און ער פֿירט אִים צו דִי סִטְרָא אַחֲרָא און ער ציט אִים צו טוֹן שְׁלֵעֲכֶטע מַעֲשִׂים וויפֿאלד ער אִיז שוין אײַפֿערנענעפֿן געוואָרן אִין זײַן האַנט, רַחֲמָנָא לִיצִל.

און דער זוֹהַר הַקֹּדֶשׁ פֿירט אִים, און דערפֿאַר אִיז אָט דִי מַעֲשָׂה וואָס דער מַעֲנִיטֵשׁ טוט אֲזוּי ווִי עֵם פֿאַסט פֿאַר אִים, דאָס הײסט מַעֲשִׂים טוֹבִים, אִיז אָט דער מְמוֹנָה פֿון דִי רַעכטע זײַט וואָס דאָס אִיז דער יֵצֶר טוֹב, הַעֲלֵפֶט אִים עֵם צו טוֹן, און דאָס אִיז דִי בְּחִינָה פֿון מְלָכוֹת וואָס זײ ווערט אָנגערופֿן "בְּעֵתוֹ", וואָס אִין אִיר אִיז אײַנגעוואַרצֶלט דער יֵצֶר טוֹב, און דער זוֹהַר הַקֹּדֶשׁ עֶרְקלערט, "יָפָה בְּעֵתוֹ", דאָס מײַנט אַז אָט דִי מַעֲשָׂה הַמְצוּהָ וואָס דער מַעֲנִיטֵשׁ הָאָט געטון, ווערט אָנגעקניפֿט אִין דִי בְּחִינָה פֿון

שממשיכים מעשים טובים להטיב להם ולכל העולם, ואיננו ידעין לאתדבקא בעת שלום והם יודעים להתדבק בעת שלום, ר"ל שיודעים לגרום יחוד המלכות הנקראת עת עם היסוד הנקרא שלום, ובחילא דצדקה דעבדין לתתא ובכח הצדקה ומעשים טובים שעושים למטה בעולם הזה שבזה הם מעלים השפעות מלמטה אל המלכות [השכינה], איננו משכין לההוא דרגא דאקרי כל לאנהרא בעתו עי"ז הם ממשיכים שפע והארה ליסוד הנקרא כל להאיר ולהשפיע שפע במלכות, כי כשאדם נותן צדקה לעניים הוא במדרגת היסוד וגורם שהיסוד ישפיע למלכות כשהיא במדרגת עניות. (דף קצה ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' קעט-קפ)

סוד קריאת הימים בשם חנוכה

איהו הוד תמניא יומי דחנוכה מדת ההוד שהיא ספירה השמינית נתקנת בשמונת ימי חנוכה, על ידי הדלקת נרות חנוכה שמונה ימים, והיינו לארבעה ועשרין יומין אחר ארבעה ועשרים ימים של חדש כסלו, שבהם לחמו החשמונאים עם היונים, על ידי זה נתקן יחוד התחתון דאינון שהם סוד פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד שיש בהם כ"ד אותיות של המלכות שהיא עומדת בהוד, ומיד דעלה זית טרף בפיה ומיד שנתקן היחוד על ידי שנמשכה בפה היסוד טפות היחוד משמן זית שבחכמה, ונעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכנתיה, ועל ידי זה [הם] מתעוררים להעלות [השפעות תחתונות] בחכמה ובינה, ומיד שריא כ"ה על ישראל שורה כ"ה על בני ישראל דהיינו הארת יחוד העליון של החכמה ובינה (הכלול מג' יחודים, הו"ה אה"ה, הו"ה אלה"ם, הו"ה אלה"ם, שש נהם כ"ה אומיות, כמזכר נשעה"כ נכוונת מנוכה), בכ"ה פכסלו דהיינו בימי חנוכה, ואלין אינון כ"ה אתון דייחודא וכנגדם הם כ"ה אותיות של היחוד

אידיש

וועלט, וואס דורכדעם פֿרענענען זיי ארויף השפעות פון אונטן צו די בחינה פון מלכות [די שכינה], דורכדעם ציען זיי א שפע און הארה צו די בחינה פון יסוד וואס ווערט אנגערופן כל, פֿרי צו דער לייכטן און ציען שפע אין די בחינה פון מלכות, ווייל ווען דער מענטש געבט צדקה פאר ארימעלייט איז ער אין די מדרגה פון די בחינה פון יסוד, און ער איז גורם אז די בחינה פון יסוד זאל משפיע זיין פאר די בחינה פון מלכות, זייענדיג אין די מדרגה פון עניות.

הארץ, לויט ווי עס קומט ארויף אינעם ווילן פונעם מענטש צו טון זינע מעשים, וואויל איז צו די צדיקים וואס זיי ציען גוטע מעשים, צו גוט מאכן פאר זיי און פאר די גאנצע וועלט, און זיי ווייסן צו זיך מתדבק זיין אין א צייט פון פֿרידן, דאס מיינט אז זיי ווייסן צו גורם זיין די בחינה פון יחוד המלכות וואס ווערט אנגערופן עת, מיט די בחינה פון יסוד וואס ער ווערט אנגערופן שלום, און מיטן פֿח פון צדקה און גוטע מעשים וואס מען טוט אונטן אויף דער

מאמרים לחנוכה

דער סוד פון אנרופן די טעג מיטן נאמען חנוכה

געווארן מיט דעם מויל פון די בחינה פון יסוד, די טראפנס פונעם יחוד פון די שמן זית וואס ס'איז די בחינה פון חכמה, און עס איז געווארן יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, און דורכדעם זענען זיי ערוועקט געווארן ארויפצופרענענען השפעות תחתונות אין די בחינות פון חכמה און בינה, און גלייך רוט כ"ה אויף די איד'שע קינדער, דאס הייסט די הארת יחוד העליון פון די בחינות פון חכמה און בינה (וואס ענטהאלט פון דריי יחודים, הו"ה אה"ה, הו"ה אלה"ם, הו"ה אלה"ם, וואס אין זיי איז דא פינף און צוואנציג אותיות, אזוי ווי עס ווערט ערקלערט אין שער הפנות ביי די פנות חנוכה), אינעם פינף און צוואנציגסטן טאג אין פסלו, דאס הייסט אין די טעג פון חנוכה, און אנטקעגן זיי זענען די פינף און צוואנציג אותיות פונעם יחוד, וואס זיי זענען "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד",

די מדת ההוד וואס דאס איז די אכטע ספירה, ווערט מתוקן אין די אכט טעג פון חנוכה, דורכן ציגן די חנוכה ליכט אכט טעג, און דאס הייסט, נאך די ערשטע פיר און צוואנציג טעג פון חודש פסלו, וואס אין זיי האבן די חשמונאים געקעמפט מיט די יונים, דורכדעם איז מתוקן געווארן דער יחוד התחתון וואס זיי זענען דער סוד פון "פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד", געלויבט איז דער נאמען פון דער פבוד פון דער אויבערשטער'ס קעניגרייך אויף אייביג און אייביג, וואס אין זיי איז דא פיר און צוואנציג אותיות פון די בחינה פון מלכות וואס זי שטייט אין די בחינה פון הוד, און גלייך ווען דער יחוד ווערט מתוקן דורכדעם וואס עס איז געצויגן

דאָנאָן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אחד, שבמלת אחד נעשה יחוד חכמה ובינה (כמנאלי נשעה"כ נדרושי קריאת שמע), וְדָא אֵיהּ כנגד יחוד זה הנעשה אז, נקרא חֲנוּכָּה"ה שהיא אותיות חֲנֻ"ו כ"ה סוד היחוד נקרא בלשון חנייה ומנוחה שנעשה בכ"ה אותיות כנ"ל.

המקיימים מצות בחיות אינם יראים מגיהנום של שלג.

בְּפֶרֶשׁ שְׂדֵי מַלְכִים, בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן פִּי בְּשֵׁלַג שֶׁבְּגִיהֶנֶם הִנְקֵרָא צִלְמוֹן כִּמוּ צִלְמוֹת, שֶׁם נִשְׁלָמוֹת נִפְשׁוֹת הִרְשָׁעִים, יָכוֹל אֶף יִשְׂרָאֵל בְּן הַיֵּינוּ הַצְדִּיקִים הִנְקֵרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן יִהְיוּ נִדּוּנִים בְּשֵׁלַג, תִּלְמוֹד לֹמֵר, לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלַג הַיֵּינוּ הַצְדִּיקִים שֶׁהֵם בְּנֵי בֵּיתָהּ שֶׁל הַשְׁכִּינָה לֹא יִירָאוּ מִגִּיהֶנֶם שֶׁל שֵׁלַג, מֵאִי טַעְמָא וְאִמֵּר בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ לְבוֹשׁ שָׁנִים, אֵל תִּקְרִי שָׁנִים, אֲלֵא שָׁנִים דִּהְיִינוּ שְׁקִימוּ הַמִּצְוֹת שֶׁהֵם זִוּגוֹת וְזִוּגוֹת, בְּגִין מִלָּה וּפְרִיעָה, צִיצִית וְתַפִּילִין, מְזֻזָּה וְנֵר חֲנוּכָּה וְכו' רָצָה לֹמֵר לֵכֵן הֵם אֵינֶם יִרְאִים מִגִּיהֶנֶם שֶׁל שֵׁלַג לִפִּי שְׁקִימוּ אֶת הַמִּצְוֹת כִּרְאוּי וְלֹא נִתְקַרְרוּ וְלֹא נִתְעַצְלוּ מִלְּקִימָם.

אידיש

גִּיהֶנֶם וְאִם וְעֵרֶט אֲנִיעֵרופֶן "צִלְמוֹן" אַזוי ווי "צִלְמוֹת" דאָרט ווערן עֲרֻנְעֻנְצֵט די זַעלן פון די רָשָׁעִים, וואָלט אַיך געוואָלט מיינען אַז אַיך די צִדִּיקִים וואָס זיי ווערן אֲנִיעֵרופֶן מיטן נאָמען יִשְׂרָאֵל, זיי זאָלן אַיך ווערן גע'מִשְׁפָּט מיט שְׁנֵי, דערפֿאַר זאָגט מיר דער פֿסוק "לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלַג", זי האָט גִּישָׁט מוֹרָא פֿאַר איר הויזגעזינד פון די שְׁנֵי, דאָס הייסט אַז די צִדִּיקִים וואָס זיי זענען די הויזגעזינד פון די שְׁכִינָה, זיי וועלן גִּישָׁט מוֹרָא האָבן פון דעם גִּיהֶנֶם פון שְׁנֵי, פֿרעגט דער זֹהַר הַקְדוּשׁ, וואָס אַז דער טַעם, און דער זֹהַר הַקְדוּשׁ עֲנִטְפֶּרֶט, "פִּי כָל בֵּיתָהּ לְבוֹשׁ שָׁנִים", ווייל איר גאָנצע הויזגעזינד גייען אָנגעטון מיט רויטע וואָלענע קליידער, לײַן עס גִּישָׁט "שָׁנִים" גאַר "שָׁנִים", דאָס הייסט אַז זיי האָבן מַקְוִים געווען די מִצְוֹת וואָס זיי זענען פֿאַרן פֿאַרן, אַזוי ווי מִלָּה און פְּרִיעָה, צִיצִית און תַּפִּילִין, מְזֻזָּה און חֲנוּכָּה לִכְט, דאָס הייסט אַז דערפֿאַר האָבן זיי גִּישָׁט מוֹרָא פון דעם גִּיהֶנֶם פון שְׁנֵי, וויבאַלד זיי האָבן מַקְוִים געווען די מִצְוֹת געִהֶרֶג, און זיי האָבן זיך גִּישָׁט אָפּגעקילט און האָבן זיך גִּישָׁט געפּוֹלֶט פון עס צו מַקְוִים זײַן.

דער צו פֿלל יִשְׂרָאֵל, דער אויפֿערשטער וואָס ער איז אונזער גאָט איז דער אַיינציגער פֿאַשעפֿער אויף דער גאָנצער וועלט, וואָס מיט דעם וואָרט "אֶחָד" ווערט אַ יחוד פון די בְּחִינּוֹת חֲכָמָה און בִּינָה (אַזוי ווי עס ווערט ערקלערט אין שער הַבְּחִינּוֹת בִּי די דְּרוּשֵׁי קְרִיאַת שְׁמַע), און דאָס איז אָנגעקעגן אַט דעם יחוד וואָס איז דעמאָלטס געמאַכט געוואָרן, דאָס ווערט אָנגערופֿן "חֲנוּכָּה", וואָס דאָס איז די אוֹתִיּוֹת "חֲנוּ כ"ה", ווייל דער סוד היחוד ווערט אָנגערופֿן מיטן לשון פון רוען און מנוחה, וואָס דאָס ווערט געטון מיט די פֿינף און צוואַנציג אוֹתִיּוֹת ווי אויבנדערמאָנט.

די וואָס זענען מַקְוִים מִצְוֹת מיט לעבֿהאַפֿט האָבן גִּישָׁט קײַן מוֹרָא פֿאַרן גִּיהֶנֶם פון שְׁנֵי

עס שטייט אין פֿסוק "בְּפֶרֶשׁ שְׂדֵי מַלְכִים, בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן", דעמאָלטס ווען דער אויפֿערשטער וועט אויסשפּאַרייטן, צו פֿאַרטרייבן די פֿעלקער פון אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אין איר וועסטו ווייס ווערן אַזוי ווי שְׁנֵי דו פֿלל יִשְׂרָאֵל וואָס זיצט יעצט נאָך אין גִּלוּת, דאָס מיינט, אַז אין די שְׁנֵי וואָס איז אין

שבח דא שירתא

דאָס לערנען ספֿר הַזֹּהַר איז זייער דערהויבן, צו לייטערן און הייליגן דעם נַפֿש, און אַפֿילו אויב ער ווייסט גִּישָׁט וואָס ער זאָגט און ער מאַכט אַסאַך גרייזן דערין, איז עס חשוב פֿאַרן אויפֿערשטן... און ווער עס קען לערנען און ער פֿאַרשטייט די ווערטער פונעם זֹהַר הַקְדוּשׁ על פִּי פֿשט, וועט געפינען דערין אַ גוטן טַעם און רייד וואָס זענען זיסער פון האַניג און מוסר-הַשְׁפָּל וועלכע ציען דאָס האַרץ פונעם מענטש צו זיין טאַטן אין הימל: (פֿלא יועץ, ערך זוהר)

פרשת מקץ תשפ"ב

צו באקומען דעם גליון יעדע וואָך שיקט אַ אימייל צו: 3022233@gmail.com

1

הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

"ובלכתך בדרך"
פארמאט
70 כרכים
מהדורת ר' יוסף
צבי בערגער
(6.5/4.5 in)

גרויסע סעט (In 9.5/6.5)

קלענערע סעט - מהדורת ר' הערשל וועבער (In 7/5)

845.664.5168

פאר
דעליווערי
רופט: